

Termíny pro podávání projektů bakalářských / diplomových prací

*bakalářské studijní programy SOSP, SOSA, SOC_SSS a SOC_SA
magisterský studijní program SOC*

- 30. 6. Zaslání projektů na sekretariát Katedry sociologie (projekty.ks.iss@fsv.cuni.cz).
- 5. 9. Vyrozumění studentů o přijetí či nepřijetí projektů.
- 30. 9. Zaevidování projektů bakalářských a diplomových prací v SISu.

Postup při zadávání a schvalování projektu bakalářské / diplomové práce

1. Vyplňte následující formulář.
2. Soubor uložte pod jménem „studijní program_kód semináře_příjmení, jméno“ (SOSP_BCA_Černá, Jana; SOC_MGRB_Černý, Jan). Soubor zašlete ze své fakultní emailové adresy na sekretariát Katedry sociologie ISS FSV UK: projekty.ks.iss@fsv.cuni.cz; v kopii projekt zašlete na fakultní emailovou adresu vedoucího vaší bakalářské / diplomové práce. Projekty zaslané z jiné než fakultní adresy a / nebo bez uvedení vedoucího práce v kopii, nebudou přijaty.
3. Po schválení projektu jej ve spolupráci s vedoucím práce zadejte do SISu. V případě neschválení projektu celý proces opakujte.

.....

Projekt bakalářské / diplomové práce

Jméno a příjmení studujícího: Ema Křikavová

Studijní program: Sociologie – spec. Sociální antropologie

Předpokládaný název práce: Užívání veřejného prostoru města Sázavy

Předpokládaný název práce v angličtině: Use of the public space of the town Sázava

Klíčová slova: hmotný veřejný prostor, Sázava, městský úřad, územní plán, obyvatelstvo

Klíčová slova v angličtině: material public space, Sázava, city council, zoning plan, population

Vedoucí práce: Zdeněk Uherek

(Poznámka: externisté mohou vést práce pouze po předchozím souhlasu vedoucího katedry a to jen v těch případech, kdy se student/ka prostřednictvím bakalářské práce podílí na řešení výzkumného projektu vedoucí/ho práce.)

Kód semináře, do kterého se chce studující hlásit (předběžně): BCB

Bakalářské semináře	
Seminář A kód semináře: BCA	Zaměření semináře: Seminář je určen studujícím, kteří zvolili téma ze sociální (veřejné) politiky a práci jim vedou vyučující z KVSP. Práce se typicky věnují analýze procesu tvorby politiky (nastolování agendy, rozhodování, implementace) a může v nich být uplatňován

	normativní pohled (identifikace společenského problému, navrhování řešení, vyhodnocování úspěšnosti politik apod.). Je možná práce s různými typy dat.
Seminář B kód semináře: BCB	Zaměření semináře: Seminář je primárně určen studujícím, kteří ve své bakalářské práci plánují realizovat kvalitativní výzkum.
Seminář C kód semináře: BCC	Zaměření semináře: Seminář primárně určený studujícím, kteří chtějí při řešení bakalářské práce vycházet z kvantitativních metod vytváření a analýzy dat.
Seminář D kód semináře: BCD	Zaměření semináře: Seminář je určen pro všechny sociologicky a sociálně-antropologicky zaměřené práce, jejichž těžiště leží v diskusi sociálně vědní teorie.
Diplomové semináře	
Seminář doc. Císaře kód semináře: MGRA	Zaměření semináře: Seminář je primárně určen studentům zaměřením Sociologie, veřejnost a politika. Vítáni jsou i studenti ostatních zaměření, kteří pracují na blízkých tématech (veřejná sociologie, expertiza a politika atd.).
Seminář doc. Grygara a doc. Hájka kód semináře: MGRB	Zaměření semináře: Seminář je primárně určen studentům zaměřením Sociální antropologie a kvalitativní výzkum. Vítáni jsou i studenti ostatních zaměření, kteří chtějí svou diplomovou práci opřít o tvorbu a interpretaci kvalitativních dat.
Seminář dr. Remra kód semináře: MGRC	Zaměření semináře: V rámci semináře je poskytována podpora studujícím, kteří ve své diplomové práci realizují primární nebo sekundární výzkum (kvantitativní, kvalitativní nebo smíšený). Seminář reflektuje potřeby studujících zaměření Aplikovaného sociologického výzkumu, nicméně je otevřen všem, kteří chtějí ve své práci dosáhnout evidence-based závěrů

Námět práce

Formulace problému a jeho vstupní diskuse ve vztahu k současnému stavu jeho poznání, předpokládaný odborný přínos práce:

- *co se o daném jevu ví, co už je vyzkoumáno - návaznost na jiné práce - a co se naopak neví, jaké vědění chybí a chcete jej doplnit;*
- *proč je zajímavé a důležité se zvolenému problému věnovat, jak by měl být cíl práce (pomoci vyřešit problém, zaplnit bílé místo, ověřit předchozí poznatky v novém kontextu...).*

Z této části projektu by také měla být zřejmá relevance tématu k oborům sociologie, sociální antropologie nebo sociální politika.

Minimální rozsah: 600 slov pro bakalářskou práci a 800 slov pro diplomovou práci.

Veřejný prostor je předmětem studia již dlouhou dobu. Jedná se o neodmyslitelnou část každého města. Publikace, které se věnují městskému uspořádání a nachází určité spojitosti mezi veřejným prostorem města a jeho obyvateli nacházíme již v 16. století u autorů v období renesance, kteří nacházeli inspiraci u Platóna. Jedním z nich je například Thomas More a jeho dílo *Utopia* z roku 1516 (More, 1978). V tomto díle Thomas More kritizoval sociální poměry, které byly v Anglii v 16. století, nicméně na rozdíl od pozdějších autorů, kteří se tomuto tématu věnovali, se nepokoušel o předvídání nového společenského řádu. Zároveň ale také popisuje

svůj ideál obce, která se vyznačuje tím, že v ní panuje rovnost občanů, pacifismus či náboženská tolerance. Později v 17. století je dalším autorem Tommaso Campanella a jeho dílo *Sluneční stát* z roku 1623 (Campanella, 1934). V tomto díle Campanella přemýšlí o státě, který se řídí pouze předpisy a pravidly, jejichž významem je obecné blaho všech. Sluneční stát popisuje jako velice rovnostářský, beztrždní, především soběstačný městský stát. Který je řízený osvícenými kněžími a filozofy. Ti jsou všeobecně vzdělání, kolektivně plánují, společensky organizují práci a mají přísnou reglementaci. Dalším autorem je Francis Bacon se svým dílem *Nová Atlantis* z roku 1627 (Bacon, 1980). Toto dílo pojednává o Nové Atlantidě, neexistující zemi, ve které vládnou moudří rádci, kteří používají vědu, techniku, umění a všemožné dovednosti. Díky těmto aspektům vzniká společnost, která je založena na spolupráci všech. V tomto díle Bacon popisuje, jak v jeho očích vypadá utopistický stát. Všechny tyto zmínění autoři ve svých dílech poukazují na nedostatky tehdejšího společenského uspořádání a přicházejí se svými utopiemi, které popisují dle nich ideální společnost i s ohledem na prostorové uspořádání. Rozvoj sociologie města přichází se Chicagskou školou na začátku 20. století. Badatelé chicagské školy se jako jedni z prvních začali zabývat výzkumem veřejného mínění, tak jak jej chápeme dnes. Důležitou osobností, se kterou jsou tyto počátky sociologie města spojovány je Robert Ezra Park, který napsal článek *The city: Suggestions for the Study of Human Nature in the Urban Environment* (Park, 1925). Zabývá se v něm kriminalitou ve městě, etnickou segregací či mládeží a její trestnou činností. Co se týče uvažování o veřejném prostoru, jsou důležití také architekti. Například Jan Gehl vnímá veřejný prostor jako místo, které umožňuje obyvatelům setkávat se a provozovat aktivity, které rozděluje do tří skupin. Tou první jsou nezbytné aktivity, které se uskutečňují po celý rok a obyvatel se jim nevyhne, mezi tyto můžeme zařadit například nakupování či chození do školy. Druhou skupinou aktivit jsou volitelné aktivity. U těchto činností se člověk sám rozhodne, zda je chce provozovat či nikoliv, a to na základě vnějších vlivů. Jedná se například o chození na procházky či sezení v kavárně. Poslední skupinou jsou společenské aktivity. Jedná se o činnosti, které jsou v přímé souvislosti s ostatními lidmi. Jedná se například o zdravení či pozorování lidí (Gehl, 2000).

I když je Sázava město s bohatou historií a jedná se o turistickou destinaci, nenašla jsem žádné výzkumy, které by se věnovaly využití veřejného prostoru v tomto městě. Proto se v mé bakalářské práci budu chtít zaměřit na zkoumání užívání trojrozměrného hmotného veřejného prostoru města Sázavy. Jelikož se nacházíme v emotivní a kritické době, cílem mé bakalářské práce bude objasnit, jak obyvatelé města projevují své názory a postoje v rámci veřejného prostoru, jaké akce obyvatelé pořádají, jak si předávají informace a jaká místa si k tomu vybírají. Dále bych se chtěla zaměřit na to, co s veřejným prostorem dělá vedení města, jaký názor na to mají obyvatelé, zda jsou spokojeni či zda by něco změnili. Mou výzkumnou otázkou bude „Jakým způsobem projevují obyvatelé města své názory a postoje v trojrozměrném hmotném veřejném prostoru?“ Moje práce by tedy mohla být přínosem pro vedení města Sázavy, k většímu porozumění obyvatel a tím pádem také k následnému zlepšení kvality života ve městě.

(1) BACON, Francis. *Nová Atlantida a Eseje*. [s.l.]: Mladá fronta, 1980

(2) CAMPANELLA, Tommaso. *Sluneční stát*. Přeložil Maxmilián RYŠÁNEK. V Praze: Jan Laichter, 1934. Laichterova filosofická knihovna

(3) MORE, T. *Utopie*. Praha: Mladá fronta, 1978

Předpokládané metody zpracování

Vysvětlete, na jakých datech bude analýza založena (druh, vzorek, terén) a jaké postupy a techniky k jejich analýze použijete. U teoretické práce popište analytický popř. syntetický postup.

Ve své práci budu využívat kombinaci kvalitativních etnografických metod. První z nich bude zúčastněné pozorování, které budu provádět v období od března 2022 do prosince 2022 přímo ve městě Sázava. Ze zúčastněného pozorování v první fázi výzkumu vznikne za prvé typologie veřejného prostoru ve městě a jeho rozložení v katastru města, za druhé vznikne typologie stop, které lidé v městském prostoru zanechávají. Tyto typologie budu vyhodnocovat pomocí několika kritérií, kterými jsou například působení lidí v souladu s původním účelem či nikoli. Pro kategorizaci veřejného prostoru vyjdu z konceptu města a mentálních map Kevina Lynche popsaného v publikaci *Image of the City* (2004) a produkování prostoru Henri Lefebvera (2007). V terénu budu pořizovat zápisy při pozorování a dění ve městě budu také foto dokumentovat. Budu provádět rozhovory s lidmi, kteří se na daných akcích nejvíce podílejí. Těchto hloubkových polostrukturovaných rozhovorů udělám s účastníky výzkumu přibližně 20. Dále sestavím anketu s otevřenými otázkami, ve které se budu ptát lidí například na to, k čemu daný dotazovaný veřejný prostor nejvíce používá, co ve veřejném prostoru v Sázavě chybí, co v něm naopak přebývá či, kdo veřejný prostor v Sázavě nejvíce ovlivňuje apod. Anketa bude probíhat souběžně s dalšími metodami výzkumu. Abych z ankety získala potřebné, a především relevantní informace budu potřebovat přibližně 50 vyplněných kusů. Budu ji distribuovat z části online tím, že ji nasdílím ve facebookových skupinách města Sázavy a dále také v papírové podobě v místním infocentru. Chtěla bych tak docílit toho, že na mou anketu odpoví lidé napříč věkovými skupinami. Výsledky ankety by bylo zajímavé porovnat s výsledky studie Zdeňka Uherka, Veroniky Beranské a kol. (2014), kteří analyzovali veřejný prostor v Praze. Vzorek účastníků mého výzkumu budou tedy obyvatelé města Sázavy ve věku od 18 do 70 let, kterých bude přibližně 70.

Etické souvislosti zvažovaného projektu

Je realizace projektu spojena s etickými riziky? Pokud ano, jak na ně budete v projektu reagovat. Jak bude zajištěna ochrana osobních údajů účastníků výzkumu?

Při zpracovávání dat bude potřeba ochrana osobních údajů účastníků výzkumu a jejich souhlas s participací v mém výzkumu. Získaná data nezveřejním, pokud nebudu mít výslovný souhlas účastníků výzkumu. Dále budu muset přizpůsobit velikost vzorku mému výzkumu, abych nedošla ke zkresleným datům, kterým se již snažím předcházet kombinací etnografických metod výzkumu.

Orientační seznam literatury

Alespoň 10 textů u projektů bakalářských prací, alespoň 15 textů u projektů diplomových prací.

1. BLÁHA, I. A. 1914. Město. Sociologická studie. Praha: Melantrich.
2. GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-85834-79-0.
3. GOFFMAN, 1963. *Behaviour in Public Places: Notes on the Social Organization of Gatherings*. New York: Free Press.
4. HALÍK, P.; Kratochvíl, P.; Nový, O. 1998. *Architektura a město*. Praha: Academia.

5. HONZÍK, K. 1946. Tvorba životního slohu: stati o architektuře a užité tvorbě vůbec. Praha: Václav Petr.
6. KRATOCHVÍL, Petr, ed. *Veřejný prostor v ohrožení?: aktuální problémy městského veřejného prostoru z pohledu společenských disciplín*. Praha: Artefactum, 2018. ISBN 978-80-88283-18-8
7. LEFEBVRE, H. 2007. *The Production of Space*. Oxford: The Blackwell Publishing (1. vyd. 1974).
8. LYNCH, Kevin. *Obraz města: Image of the city*. Praha: Polygon, 2004. ISBN 80-7273-094-0.
9. Město Sázava oficiální web. <https://www.mestosazava.cz/> [online]. Dostupné z: <https://www.mestosazava.cz>
10. PARK, R. E. 1924. *The City: Suggestions for the Investigation of Human Behavior in the Urban Environment*. In: Park, R. E.; Burgess, E., W.; McKenzie, R., D. *The City*. Chicago: University of Chicago Press.
11. UHEREK, Z.; Bazac-Billaud, L. (eds.) 2000. *Slova města*. Praha: CEFRES.
12. UHEREK, Zdeněk a Veronika BERANSKÁ A KOL. *Analýza uživatelů a užívání městského veřejného prostoru hl. m. Prahy* [online]. Praha, 2014. Dostupné také z: <https://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna/otevrenka/otevreny-prostor/analiza-verejneho-prostoru.pdf>. Studie. Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. , Otevřená společnost, o.p.s.
13. WEBSTER, C. 2001. *Gated Cities of Tomorrow*. *Town Planning Review*.
14. WHYTE, W. H. 1980. *The Social Life of Small Urban Spaces*. Washington, D.C.: Conservation Foundation.

----- vyplňuje katedra -----

Vyjádření vedoucího zvoleného semináře k obsahu projektu

Souhlasím/ nesouhlasím; v případě nesouhlasu zdůvodnění; případně doporučení jak projekt do zahájení bc. / diplomového semináře doplnit. Posuzována je především připravenost projektu k tomu, aby mohl být předmětem diskuse v semináři, do kterého je podáván.

V případě, že je jako vedoucí práce navržen doktorand/ka nebo externist/ka, pak vyjádření garanta studijního programu k souladu tématu práce se studijním programem
Souhlasím / nesouhlasím; v případě nesouhlasu zdůvodnění. Posuzována je především relevance projektu ke studovanému SP.